

5.3. Առողջապահություն

5.3.1. ՀՀ առողջապահական համակարգի գործունեությունը 2017 թվականին: Ըստ ՀՀ առողջապահության նախարարության ամփոփ տեղեկատվության, 2017թ. հանրապետությունում բնակչության հիվանդանոցային բուժում իրականացվել է 125 հիվանդանոցներում, որոնց 65.6%-ը ՀՀ առողջապահության նախարարության և մարզային ենթակայության տակ են: Արտա-հիվանդանոցային բժշկական օգնություն իրականացնող հաստատությունների (պոլիկլինիկաներ և գյուղական ամբուլատորիաներ) քանակը կազմել է 341, որոնցից 282-ը կամ 82.7%-ը ՀՀ առողջապահության նախարարության և մարզային ենթակայության տակ են:

Առողջապահական համակարգի տեսակարար ցուցանիշներն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2017թ.

	Հիվանդանոցներ ընդունված հիվանդների թվաքանակը 100 բնակչի հաշվով, մարդ	Հիվանդանոցային մահճակալների քանակը 10 000 բնակչի հաշվով, միավոր	Մեկ հիվանդի ստացիոնար բուժման միջին տևողությունը, օր	Մեկ մահճակալի տարեկան միջին զբաղվածությունը, օր	Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների քանակը 10 000 բնակչի հաշվով, միավոր	Հաճախումների քանակն ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկներ մեկ բնակչի հաշվով
ք. Երևան	26.3	74.3	7.4	263	1.3	4.8
Արագածոտն	4.0	12.6	5.1	136	1.8	2.9
Արարատ	5.0	16.4	8.3	240	2.3	3.6
Արմավիր	4.8	13.4	5.4	193	2.3	3.4
Գեղարքունիք	5.0	32.7	18.0	277	1.7	3.1
Լոռի	8.1	22.1	6.2	225	1.9	4.1
Կոտայք	5.6	26.6	8.3	176	1.9	3.4
Շիրակ	8.3	35.9	7.2	168	1.3	3.7
Սյունիք	7.7	31.0	8.3	206	1.2	3.7
Վայոց ձոր	3.5	17.1	5.3	108	1.6	3.9
Տավուշ	6.2	20.8	4.5	135	2.2	3.1
Ընդամենը ՀՀ	13.3	41.9	7.6	241	1.7	4.0

Բժիշկների և միջին բուժանձնակազմի թվաքանակն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2017թ.

	Բժիշկների թվաքանակը		Միջին բուժանձնակազմի թվաքանակը	
	ընդամենը	10 000 բնակչի հաշվով	ընդամենը	10 000 բնակչի հաշվով
ք. Երևան	9 444	87.6	8 586	79.7
Արագածոտն	227	17.9	572	45.0
Արարատ	436	16.9	941	36.5
Արմավիր	392	14.8	910	34.4
Գեղարքունիք	316	13.8	885	38.5
Լոռի	508	23.4	1 093	50.3
Կոտայք	502	20.0	986	39.2
Շիրակ	534	22.7	1 316	55.9
Սյունիք	264	19.1	743	53.7
Վայոց ձոր	105	21.2	231	46.6
Տավուշ	236	19.1	533	43.2
Ընդամենը ՀՀ	12 964	43.6	16 796	56.5

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Հիվանդացությունն առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով,
ըստ հիվանդությունների խմբերի, 2017թ.

	Մեծահասակներ և դեռահասներ		0-14 տարեկան երեխաներ		Ընդամենը, մարդ	100 000 բնակչի հաշվով
	ընդամենը, մարդ	15 և բարձր տարիքի 100 000 բնակչի հաշվով	ընդամենը, մարդ	0-14 տարեկան 100 000 բնակչի հաշվով		
Վարակային և մակաբուծային հիվանդություններ	43 122	1 810.5	29 382	4 915.6	72 504	2 433.5
Նորագոյացություններ	9 222	387.2	328	54.9	9 550	320.5
Ներգատական (էնդոկրին) համակարգի հիվանդություններ, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	14 987	629.3	1 719	287.6	16 706	560.7
Արյան և արյունաստեղծ օրգանների առանձին խանգարումներ՝ արյան իմունային մեխանիզմների ներգրավմամբ	5 893	247.4	5 932	992.4	11 825	396.9
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	6 825	286.6	1 696	283.7	8 521	286.0
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	22 782	956.5	3 009	503.4	25 791	865.6
Աչքի և դրա օժանդակ ապարատի հիվանդություններ	41 251	1 732.0	18 235	3 050.7	59 486	1 996.5
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	24 664	1 035.6	13 239	2 214.9	37 903	1 272.2
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	53 441	2 243.8	414	69.3	53 855	1 807.6
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	189 339	7 949.7	163 065	27 280.5	352 404	11 827.9
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	35 560	1 493.0	17 674	2 956.8	53 234	1 786.7
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	53 121	2 230.4	5 723	957.4	58 844	1 975.0
Հղիության, ծննդաբերությունների և հետծննդյան ժամանակաշրջանի բարդություններ ¹	12 813	1 684.0	X	X	12 813	1 684.0
Մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	38 095	1 599.5	17 360	2 904.3	55 455	1 861.3
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ	23 646	992.8	2 440	408.2	26 086	875.5
Բնածին շեղումներ (զարգացման արատներ)	723	30.4	1 513	253.1	2 236	75.0
Ախտանիշներ, նշաններ և ճշտորեն չնշված վիճակներ	4 523	189.9	3 087	516.5	7 610	255.4
Պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ ²	X	X	2 274	380.4	2 274	380.4
Վնասվածքներ և թունավորումներ	43 889	1 842.8	12 529	2 096.1	56 418	1 893.6
Ընդամենը	623 896	26 195.3	299 619	50 125.8	923 515	30 996.2

¹ 100 000 բնակչի հաշվով ցուցանիշը հաշվարկվում է ֆետիլային տարիքի (15-49 տարեկան) կանանց հաշվով:

² 100 000 բնակչի հաշվով ցուցանիշը հաշվարկվում է 0-14 տարեկան երեխաների հաշվով:

Ընդհանուր հիվանդացությունն ըստ հիվանդությունների խմբերի, 2017թ.

	Մեծահասակներ և դեռահասներ		0-14 տարեկան երեխաներ		Ընդամենը, միավոր	100 000 բնակչի հաշվով
	ընդամենը, միավոր	15 և բարձր տարիքի 100 000 բնակչի հաշվով	ընդամենը, միավոր	0-14 տարեկան 100 000 բնակչի հաշվով		
Վարակային և մակաբուծային հիվանդություններ	52 789	2 216.4	31 847	5 328.0	84 636	2 840.7
Նորագոյացություններ	54 737	2 298.2	952	159.3	55 689	1 869.1
Ներգատական (էնդոկրին) համակարգի հիվանդություններ, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	119 605	5 021.8	4 998	836.2	124 603	4 182.1
Արյան և արյունաստեղծ օրգանների առանձին խանգարումներ՝ արյան իմունային մեխանիզմների ներգրավմամբ	12 537	526.4	9 802	1 639.9	22 339	749.8
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	59 553	2 500.4	3 618	605.3	63 171	2 120.2
Նյարդային համակարգի հիվանդություններ	52 873	2 220.0	8 198	1 371.5	61 071	2 049.7
Աչքի և դրա օժանդակ ապարատի հիվանդություններ	99 139	4 162.5	35 431	5 927.6	134 570	4 516.6
Ականջի և պտկաձև ելունի հիվանդություններ	37 791	1 586.7	16 001	2 676.9	53 792	1 805.4
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	250 171	10 503.8	936	156.6	251 107	8 428.0
Շնչառական օրգանների հիվանդություններ	224 581	9 429.4	171 582	28 705.4	396 163	13 296.6
Մարսողական օրգանների հիվանդություններ	76 434	3 209.2	20 121	3 366.2	96 555	3 240.7
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	94 697	3 976.0	7 793	1 303.8	102 490	3 439.9
Հղիության, ծննդաբերությունների և հետծննդյան ժամանակաշրջանի բարդություններ ¹	16 351	2 149.0	X	X	16 351	2 149.0
Մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	50 143	2 105.3	20 491	3 428.1	70 634	2 370.7
Ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ	51 584	2 165.8	3 817	638.6	55 401	1 859.4
Բնածին շեղումներ (գարգազման արատներ)	2 141	89.9	4 375	731.9	6 516	218.7
Ախտանիշներ, նշաններ և ճշտորեն չնշված վիճակներ	6 112	256.6	3 262	545.7	9 374	314.6
Պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ ²	X	X	2 379	398.0	2 379	398.0
Վնասվածքներ և թունավորումներ	43 889	1 842.8	12 529	2 096.1	56 418	1 893.6
Ընդամենը	1 305 127	54 797.9	358 132	59 914.9	1 663 259	55 824.5

Տարեվերջին դիսպանսերային հսկողության տակ գտնվող հիվանդների թվաքանակը, 2017թ.

Մեծահասակներ և դեռահասներ	ընդամենը, մարդ	604 761
	15 և բարձր տարիքի 100 000 բնակչի հաշվով	25 484.3
0 – 14 տարեկան երեխաներ	ընդամենը, մարդ	55 821
	0-14 տարեկան 100 000 բնակչի հաշվով	9 308.8
Տարեվերջին դիսպանսերային հսկողության տակ գտնվող հիվանդների թվաքանակը	ընդամենը, մարդ	660 582
	100 000 բնակչի հաշվով	22 221.4

¹ 100 000 բնակչի հաշվով ցուցանիշը հաշվարկվում է ֆետիլային տարիքի կանանց հաշվով:

² 100 000 բնակչի հաշվով ցուցանիշը հաշվարկվում է 0-14 տարեկան երեխաների հաշվով:

Կանխարգելիչ հետազոտություն անցած (ստուգված) դեռահասների և երեխաների թվաքանակը, 2017թ.

Ստուգվել են, <i>հազ. մարդ</i>	դեռահասներ (15-17 տարեկան)	95.6
	երեխաներ (0-14 տարեկան)	579.6
%ով ստուգման ենթակա անձանց թվաքանակից	դեռահասներ (15-17 տարեկան)	96.6
	երեխաներ (0-14 տարեկան)	97.0

Շտապ բուժօգնության գործունեության հիմնական ցուցանիշները, 2017թ.

Շտապ բուժօգնության կայանների քանակը, <i>միավոր</i>	75	
Բժիշկների թվաքանակը, <i>100 000 բնակչի հաշվով</i>	4.2	
Բրիգադների քանակը, <i>միավոր</i>	ընդհանուր պրոֆիլային	155
	մասնագիտացված	19
	բուժակային	34
Կանչերով սպասարկված անձանց թվաքանակը, <i>1 000 բնակչի հաշվով</i>	158.1	

Հիվանդացությունը հղիների շրջանում, 2017թ.

հղիությունն ավարտած հիվանդ կանանց ընդհանուր թվաքանակից, %

Հիպերտենզիվ խանգարումներ հղիության ժամանակ	3.4
Երակային բարդություններ հղիության ժամանակ	6.2
Միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	13.0
Մոր վարակիչ և մակարածական հիվանդություններ	4.9
Սակավարյունություն	12.5
Վահանաձև գեղձի ֆունկցիայի խանգարում	2.1
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդություններ	0.8

Կանանց կողմից հակաբեղմնավորիչ միջոցների օգտագործման ընդգրկվածությունը, 2017թ.

ֆերտիլային տարիքի 1 000 կնոջ հաշվով

Ներարգանդային պարույր ունեցողներ	8.4
Հորմոնալ հակաբեղմնավորիչ միջոցներ օգտագործողների թվաքանակը	7.7
Ներդրված են ներարգանդային պարույրներ	3.1

Երեխաների ընդգրկվածությունը պատվաստումներով, 2017թ.

%

Վիրուսային հեպատիտ Բ ¹	97.37
Տուբերկուլյոզ ¹	99.05
Կապույտ հազ, դիֆտերիա, փայտացում, վիրուսային հեպատիտ Բ, հեմոֆիլուսային վարակ Բ տիպի ¹	93.88
Պոլիոմիելիտ՝ բերանային երկվալենտ ¹	95.60
Պոլիոմիելիտ՝ ինակտիվացված ¹	92.50
Ռոտավիրուսային վարակ ¹	94.01
Պենմակոկային վարակ ¹	93.86
Կարմրուկ, կարմրախտ, պարոտիտ համաճարակային ²	96.43

Նորածինների հիվանդացությունն ըստ գրանցված հիվանդությունների, 2017թ.

	1 000 հասուն ծնվածների հաշվով	1 000 անհաս ծնվածների հաշվով
Բնածին շեղումներ	16.0	49.5
Ծնողաբերական վնասվածքներ	12.8	6.9
Ներարգանդային թթվածնաքաղց և շնչահեղձություն ծննդաբերության ժամանակ	12.0	91.1

¹ Մինչև 1 տարեկան երեխաներ:

² Մինչև 2 տարեկան երեխաներ:

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	1 000 հասուն ծնվածների հաշվով	1 000 անհաս ծնվածների հաշվով
Բնածին թոքաբորբ	7.4	99.4
Սեպտիցեմիա	0.8	22.5
Հեմոլիտիկ հիվանդություն	7.8	16.6
Ընդամենը	89.1	722.3

Երեխաների հիվանդացությունն ըստ գրանցված հիվանդությունների
կյանքի առաջին տարում, 2017թ.

	Ընդամենը, միավոր	%-ով ընդհանուրից
Վարակային և մակաբույսային	2 313	4.2
Ներզատական (էնդոկրին) համակարգի հիվանդություններ, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	1 255	2.3
Արյան և արյունատեղծ օրգանների առանձին խանգարումներ՝ արյան իմունային մեխանիզմների ներգրավմամբ	3 000	5.4
Նյարդային համակարգի	830	1.5
Աչքի և դրա օժանդակ ապարատի	3 769	6.8
Ականջի և պոկածն ելունի	3 736	6.7
Շնչառական օրգանների	27 923	50.4
Մարսողական օրգանների	4 060	7.3
Միզասեռական համակարգի	1 716	3.1
Բնածին արատներ	787	1.4
Պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ	3 030	5.5
Վնասվածքներ և թունավորումներ	325	0.6
Այլ	2 639	4.8
Ընդամենը	55 383	100.0

Հիվանդություններից հաշմանդամ դարձած երեխաների թվաքանակն
ըստ նրանց սեռատարիքային խմբերի, 2017թ.

ա) ընդամենը

	Ընդամենը		նրանցից՝ առաջնակի	
	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա
Նյարդային համակարգի	926	1 871	98	178
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	348	1 094	65	188
Ներզատական (էնդոկրին) համակարգի հիվանդություններ, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	284	362	43	40
Աչքի և դրա օժանդակ ապարատի	184	344	24	45
Ականջի և պոկածն ելունի	164	272	12	23
Ներքին օրգանների	108	335	13	44
Չարորակ նորագոյացություններ	84	149	20	21
Վիրաբուժական	159	350	17	35
Մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի	17	40	2	9
Բնածին զարգացման արատներ, ձևախախտումներ և քրոմոսոմային խանգարումներ	246	471	26	49
Ընդամենը	2 520	5 288	320	632

բ) ըստ տարիքային խմբերի

	0 - 4 տարեկան		5 - 9 տարեկան		10 - 14 տարեկան		15 տարեկան		16-17 տարեկան	
	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա
Նյարդային համակարգի	149	254	292	556	290	683	70	159	125	219
Հոգեկան և վարքի խանգարումներ	49	102	131	366	96	397	26	67	46	162
Ներզատական (էնդոկրին) համակարգի հիվանդություններ, սնուցման և նյութափոխանակության խանգարումներ	15	34	76	90	123	137	26	45	44	56

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	0 - 4 տարեկան		5 - 9 տարեկան		10 - 14 տարեկան		15 տարեկան		16-17 տարեկան	
	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա
	Աչքի և դրա օժանդակ ապարատի	19	28	48	96	70	128	28	45	19
Ականջի և պտկաձև ելունի	22	39	52	79	52	94	16	26	22	34
Ներքին օրգանների	15	30	23	88	44	132	9	36	17	49
Չարորակ նորագոյացություններ	12	14	30	55	25	55	5	8	12	17
Վիրաբուժական	20	41	48	93	48	127	16	32	27	57
Մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի	-	2	6	11	6	16	2	5	3	6
Բնածին զարգացման արատներ, ձևախախտումներ և քրոմոսոմային խանգարումներ	72	116	92	140	52	137	14	35	16	43
Ընդամենը	373	660	798	1 574	806	1 906	212	458	331	690

5.3.2. Վարակային հիվանդություններ և թունավորումներ: Ըստ ՀՀ առողջապահության նախարարության ամփոփ տեղեկատվության, հանրապետությունում 2018թ. հունիսին և հունվար-հունիսին գրանցվել են հետևյալ վարակային հիվանդություններն ու թունավորումները.

Հայաստանի Հանրապետությունում արձանագրված հիվանդությունների բացարձակ և հարաբերական ցուցանիշները, 2018թ. հունիս

	Գրանցված դեպքերի քանակը, միավոր		որից							
			կանանց մոտ	մինչև 18 տարեկանների մոտ		նրանցից		ցրտական համայնքների բնակիչների մոտ		
				ընդամենը	100 000 բնակչի հաշվով	ընդամենը	100000 համապատասխան տարիքի բնակչի հաշվով	0-2 տարեկան	3-6 տարեկան	ընդամենը
Վարակային հիվանդություններ										
Այլ սպորտնեյրոզային վարակներ	33	1.1	19	26	4.5	12	8	6	4	
Շիգելյոզ	110	3.6	52	97	16.7	17	48	16	15	
Այլ մանրէային աղիքային վարակներ	249	8.3	115	217	37.5	115	61	69	61	
Ռոտավիրուսային էնտերիտ	2	0.1	1	2	0.3	1	-	-	-	
Ժխրոդիազ (յլամբլիոզ)	25	0.8	11	18	3.1	-	9	11	9	
Ճշտված այլ աղիքային վարակներ	143	4.7	71	114	19.7	46	34	72	58	
Չճշտված և ենթադրյալ աղիքային վարակներ	545	18.1	256	427	73.7	171	156	175	145	
Շնչառական օրգանների տուբերկուլյոզ	43	1.4	8	1	0.2	-	1	15	-	
Արտաթոքային տուբերկուլյոզ	18	0.6	2	3	0.5	-	-	5	1	
Տուլարեմիա	2	0.1	1	1	0.2	-	1	2	1	
Բրուցելյոզ՝ առաջնակի հաստատված բոլոր ձևերը	34	1.1	11	7	1.2	-	-	26	6	
Լիստերիոզ	1	0.0	-	-	-	-	-	1	-	
Կապույտ հազ	21	0.7	11	21	2.9	17	3	8	8	
Հարակապույտ հազ	2	0.1	2	2	0.3	1	1	-	-	
Քուրեշ	74	2.5	34	74	12.8	5	64	6	6	
Մենինգոկոկային վարակ բոլոր ձևերը	1	0.0	1	-	-	-	-	1	-	
Լեգիոնելյոզ	1	0.0	-	-	-	-	-	1	-	
Նորածինների մանրէային սեպսիս	4	0.1	2	4	0.7	4	-	1	1	
Ներարգանդային հիվանդություններ նորածինների մոտ	2	0.1	-	2	0.3	2	-	-	-	
Մուր թորշոմած կաթված	2	0.1	-	2	0.3	2	-	-	-	
Կենդանիների կողմից տուժելու դեպքեր	405	13.4	127	155	26.8	6	41	143	58	
Հերպեսի վիրուսից առաջացած վարակներ	1	0.0	-	1	0.2	-	1	-	-	
Զրծաղիկ	1 456	48.3	728	1 276	220.3	149	768	208	170	

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Գրանցված դեպքերի քանակը, միավոր		որից՝						
	ընդամենը	100 000 բնակչի հաշվով	կանանց մոտ	մինչև 18 տարեկանների մոտ		նրանցից		ցուղական համայնքների բնակիչների մոտ	
				ընդամենը	100000 համապատասխան տարիքի բնակչի հաշվով	0-2 տարեկան	3-6 տարեկան	ընդամենը	նրանցից մինչև 18 տարեկան
Վիրուսային հեպատիտներ	6	0.2	2	1	0.2	-	1	2	-
այդ թվում՝ սուր հեպատիտ Ա	2	0.1	-	-	-	-	-	1	-
սուր հեպատիտ Բ	2	0.1	-	-	-	-	-	1	-
սուր հեպատիտ Ց	1	0.0	1	-	-	-	-	-	-
չճշտված	1	0.0	1	1	0.2	-	1	-	-
Առաջնակի հայտնաբերված բրոնխի հեպատիտներ	10	0.3	5	-	-	-	-	-	-
ՄԻԱՎ	41	1.4	13	-	-	-	-	16	-
ՄԻԱՎ, վիրուսային հեպատիտ Բ համակցված վարակ	2	0.1	-	-	-	-	-	1	-
ՄԻԱՎ, վիրուսային հեպատիտ Ց համակցված վարակ	3	0.1	1	-	-	-	-	-	-
ՄԻԱՎ, տուբերկուլյոզ համակցված վարակ	4	0.1	-	-	-	-	-	2	-
ՄԻԱՎ, այլ հիվանդություններ համակցված վարակ	1	0.0	-	-	-	-	-	-	-
Վարակային մոնոնուկլեոզ	55	1.8	16	48	8.3	6	37	14	14
Վիրուսային վարակ չճշտված տեղակայումով	9	0.3	2	9	1.6	9	-	6	6
Էխինակոկոզ	4	0.1	2	1	0.2	-	-	4	1
Տենիարինիոզ	3	0.1	2	-	-	-	-	1	-
Ասկարիդոզ	381	12.6	165	313	54.0	28	135	116	104
Տրիխոցեֆալոզ	1	0.0	-	1	0.2	-	1	1	1
Էնտերոբիոզ	290	9.6	156	262	45.2	46	132	83	79
Ոջոտություն	2	0.1	1	2	0.3	-	-	-	-
Քոսս	1	0.0	1	-	-	-	-	-	-
Գրիպ՝ հարուցված այլ նույնականացրած գրիպի վիրուսով	5	0.2	2	5	0.9	3	2	-	-
Վիրուսային թոքաբորբ	61	2.0	39	29	5.0	7	11	14	12
Թոքաբորբ չճշտված հարուցիչով	592	19.6	281	391	67.5	114	143	173	141
Հեպատիտ Բ-ի վիրուսակրություն	48	1.6	20	-	-	-	-	13	-
Հեպատիտ Ց-ի վիրուսի հանդեպ հակամարմինների առկայությամբ	72	2.4	29	-	-	-	-	6	-
Թունավորումներ									
Մանրէային սննդային	5	0.2	3	1	0.2	-	-	2	-
Ոչ թժշկական նշանակության նյութերի	178	5.9	70	56	9.7	18	11	71	25
Դեղամիջոցներից, դեղորայքից և կենսաբանական նյութերից	60	2.0	37	22	3.8	9	7	18	7

Հայաստանի Հանրապետությունում արձանագրված հիվանդությունների բացարձակ և հարաբերական ցուցանիշները, 2018թ. հունվար-հունիս

	Գրանցված դեպքերի քանակը, միավոր		որից՝						
	ընդամենը	100 000 բնակչի հաշվով	կանանց մոտ	մինչև 18 տարեկանների մոտ		նրանցից		գյուղական համայնքների բնակիչների մոտ	
				ընդամենը	100 000 համապատասխան տարիքի բնակչի հաշվով	0-2 տարեկան	3-6 տարեկան	ընդամենը	նրանցից մինչև 18 տարեկան
Վարակային հիվանդություններ									
Այլ սայմոնելոզային վարակներ	187	6.2	99	142	24.5	65	51	45	33
Շիգելյոզ	247	8.2	113	210	36.3	61	93	71	63
Այլ մանրէային աղիքային վարակներ	1 167	38.7	513	916	158.2	519	259	361	259
Ռոտավիրուսային էնտերիտ	149	4.9	75	147	25.4	60	74	30	30
Նորովկ հարուցիչից առաջացած սուր գաստրոէնտերոպաթիա	11	0.4	5	11	1.9	10	1	2	2
Ժիարդիազ (յամբոլիոզ)	153	5.1	70	124	21.4	6	51	80	70
Ճշտված այլ աղիքային վարակներ	535	17.8	241	421	72.7	213	113	276	222
Չճշտված և ենթադրյալ աղիքային վարակ	2 124	70.5	1 003	1 589	274.4	696	546	762	567
Շնչառական օրգանների տուբերկուլյոզ	286	9.5	55	19	3.3	-	3	96	6
Տուբերկուլյոզային մենինգիտ	3	0.1	1	1	0.2	-	-	1	1
Արտաթոքային տուբերկուլյոզ	86	2.9	29	20	3.5	3	3	25	8
Տուլարեմիա	3	0.1	2	1	0.2	-	1	3	1
Բրուցելյոզ՝ առաջնակի հաստատված բոլոր ձևերը	103	3.4	29	13	2.2	1	-	71	9
Առաջնակի հայտնաբերված քրոնիկ բրուցելյոզ	6	0.2	1	-	-	-	-	4	-
Լեպտոսպիրոզ	1	0.0	-	-	-	-	-	1	-
Լիստերիոզ	1	0.0	-	-	-	-	-	1	-
Կապույտ հազ	86	2.9	41	86	11.8	66	13	23	23
Հարակապույտ հազ	8	0.3	5	8	1.1	6	2	1	1
Քուրեշ	445	14.8	201	439	75.8	42	296	51	46
Մենինգոկոկային վարակ՝ բոլոր ձևերը	8	0.3	4	6	1.0	3	1	5	4
Այլ մանրէային մենինգիտներ	4	0.1	2	4	0.7	2	2	1	1
Լեգիոնելոզ	1	0.0	-	-	-	-	-	1	-
Նորածինների մանրէային սեպսիս	4	0.1	2	4	0.7	4	-	1	1
Ներարգանդային հիվանդություններ նորածինների մոտ	32	1.1	16	32	5.5	32	-	13	13
Սուր թորշոմած կաթված	9	0.3	4	9	1.6	4	3	4	4
Կենդանիների կողմից տուժելու դեպքեր	1 864	61.8	602	657	113.4	30	112	685	261
Վիրուսային մենինգիտ	3	0.1	3	2	0.3	-	-	-	-
Հերպեսի վիրուսից առաջացած վարակներ	13	0.4	9	1	0.2	-	1	2	-
Ջրծաղիկ	9 789	324.8	4 768	8 804	1 520.2	861	4 037	1 452	1 243
Կարմրուկ	17	0.6	8	10	1.7	4	4	1	-
Վիրուսային հեպատիտներ	47	1.6	22	7	1.2	-	2	17	1
այդ թվում՝ սուր հեպատիտ Ա	11	0.4	6	4	0.7	-	1	4	1
սուր հեպատիտ Բ	17	0.6	3	-	-	-	-	7	-
սուր հեպատիտ Յ	7	0.2	2	-	-	-	-	3	-
չճշտված	12	0.4	11	3	0.5	-	1	3	-
Առաջնակի հայտնաբերված քրոնիկ հեպատիտներ	69	2.3	22	-	-	-	-	12	-
Առաջնակի հայտնաբերված քրոնիկ համակցված վիրուսային հեպատիտներ	2	0.1	-	-	-	-	-	-	-
ՄԻԱՎ	217	7.2	73	3	0.5	2	1	95	1
ՄԻԱՎ, վիրուսային հեպատիտ Բ համակցված վարակ	3	0.1	-	-	-	-	-	2	-
ՄԻԱՎ, վիրուսային հեպատիտ Յ համակցված վարակ	10	0.3	3	-	-	-	-	3	-

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

	Գրանցված դեպքերի քանակը, միավոր		որից՝						
	ընդամենը	100 000 բնակչի հաշվով	կանանց մոտ	մինչև 18 տարեկանների մոտ		նրանցից՝		գյուղական համայնքների բնակիչների մոտ	
				ընդամենը	100 000 համապատասխան տարիքի բնակչի հաշվով	0-2 տարեկան	3-6 տարեկան	ընդամենը	նրանցից մինչև 18 տարեկան
ՄԻԱՎ, տուբերկուլյոզ համակցված վարակ	38	1.3	6	-	-	-	-	13	-
ՄԻԱՎ, այլ հիվանդություններ համակցված վարակ	1	0.0	-	-	-	-	-	-	-
Համաճարակային պարոտիտ (խոզուկ)	3	0.1	1	2	0.3	-	1	1	1
Վարակային մոնոնուկլեոզ	287	9.5	127	247	42.7	40	145	58	53
Վիրուսային վարակ չճշտված տեղակայումով	23	0.8	10	22	3.8	16	6	14	14
Մալարիա	2	0.1	-	-	-	-	-	-	-
Լեյշմանիոզներ	14	0.5	5	12	2.1	11	1	2	2
Էիլիանակոզ	31	1.0	17	6	1.0	-	1	20	4
Տենիոզ	2	0.1	1	1	0.2	1	-	1	1
Տենիարինիոզ	15	0.5	13	1	0.2	-	-	3	-
Հիմնոլեպիոզ	1	0.0	1	-	-	-	-	-	-
Ասկարիոզ	2 049	68.0	1 030	1 590	274.6	164	740	616	516
Տրիխոցեֆալոզ	3	0.1	2	2	0.3	-	1	3	2
Էնտերոբիոզ	1 408	46.7	731	1 262	217.9	213	702	422	375
Ոջրտություն	7	0.2	6	6	1.0	-	-	5	4
Քոս	4	0.1	2	2	0.3	-	-	-	-
Գրիպ՝ հարուցված այլ նույնականացրած գրիպի վիրուսով	417	13.8	198	363	62.7	174	154	53	52
Գրիպ թոքաբորբով, նույնականացրած գրիպի այլ վիրուսով	23	0.8	11	19	3.3	12	7	10	9
Վիրուսային թոքաբորբ	636	21.1	325	253	43.7	81	85	151	89
Թոքաբորբ չճշտված հարուցիչով	3 716	123.3	1 817	2 324	401.3	1 010	765	1 188	941
Հեպատիտ Բ-ի վիրուսակրություն	325	10.8	140	3	0.5	-	-	90	2
Հեպատիտ Ց-ի վիրուսի հանդեպ հակամարմինների առկայությամբ	602	20.0	169	1	0.2	1	-	84	-
Թունավորումներ									
Մանրէային սննդային	26	0.9	16	2	0.3	-	-	16	-
Ոչ բժշկական նշանակության նյութերի	828	27.5	321	273	47.1	79	72	330	122
Դեղամիջոցներից, դեղորայքից և կենսաբանական նյութերից	286	9.5	172	118	20.4	41	48	82	41

5.3.3. Մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի (ՄԻԱՎ) վերաբերյալ հետազոտությունների արդյունքները: Ըստ ՀՀ առողջապահության նախարարության ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման հանրապետական կենտրոնի ամփոփ տեղեկատվության, 2018թ. հունվար-հունիսին հանրապետությունում ՄԻԱՎ-ի հետազոտությունների արդյունքների վերաբերյալ տվյալները ներկայացված են ստորև աղյուսակներում.

ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ հետազոտված ՀՀ քաղաքացիների թվաքանակն ըստ նրանց սեռատարիքային խմբերի և ըստ բնակության վայրի, 2018թ. հունվար-հունիս

մարտ

Տարիքը	ք.Երևան		Այլ քաղաքներ		Գյուղեր		Ընդամենը	
	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ
Մինչև 15	459	628	271	415	117	182	847	1 225
15-19	431	1 708	420	226	542	157	1 393	2 091
20-29	7 716	3 168	6 618	1 111	5 971	701	20 305	4 980

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Տարիքը	ք.երևան		Այլ քաղաքներ		Գյուղեր		Ընդամենը	
	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ
30-39	6 472	2 605	4 030	1 062	2 674	689	13 176	4 356
40-49	2 166	1 856	1 016	769	779	466	3 961	3 091
50-59	1 600	1 543	750	761	907	628	3 257	2 932
60 և բարձր	1 502	1 695	879	815	1 257	1 038	3 638	3 548
Ընդամենը	20 346	13 203	13 984	5 159	12 247	3 861	46 577	22 223

ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ հետազոտված ՀՀ քաղաքացիների թվաքանակն ըստ սեռի, 2018թ. հունվար-հունիս

մարդ

	Հետազոտվածներ		ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ դրական		ՄԻԱՎ վարակ	
	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ
Սեռական հարաբերություն ունեցածներ այդ թվում՝	180	102	20	21	16	17
ՄԻԱՎ վարակ ունեցողի կամ շճադրականի հետ անհայտ կարգավիճակով անձի հետ	142	31	17	15	16	15
Թմրամիջոցների ներարկային օգտագործողներ	38	71	3	6	-	2
Թմրամիջոցների ներարկային օգտագործողներ	1	962	-	5	-	2
Հոմո և բիսեքսուալներ	1	908	-	24	-	15
Սեռավարակներ ունեցողներ	241	15	1	2	1	1
Կոմերցիոն սեռական ծառայություն տրամադրողներ	1 276	1	8	1	3	-
Միգրանտներ	103	975	4	30	4	27
ՄԻԱՎ-ով մասնագիտական վարակման վտանգի ենթարկված անձինք	198	78	-	-	-	-
Դոնորներ	3 408	4 672	1	8	-	1
Հղիներ (հղիության ընթացքում առաջին անգամ հետազոտվածներ)	24 668	X	41	X	18	X
նրանցից՝ 15-24 տարեկան	8 047	X	14	X	7	X
Հղիության ընթացքում երկրորդ անգամ հետազոտված հղիներ	641	X	-	X	-	X
Հղիության ընդհատման համար դիմած կանայք	616	X	1	X	-	X
Զինծառայողներ	36	470	-	6	-	1
Քրեակատարողական հիմնարկներում գտնվողներ	-	56	-	2	-	1
Կլինիկական ցուցումներով հետազոտված մեծահասակներ այդ թվում՝	9 865	10 655	74	178	28	72
տուբերկուլյոզով հիվանդներ	219	593	18	55	4	17
հեպատիտ Ց-ով հիվանդներ	13	36	-	4	-	3
հեպատիտ Բ-ով հիվանդներ	6	21	-	-	-	-
այլ	9 627	10 005	56	119	24	52
Անանուն հետազոտվածներ	2 866	863	9	6	3	3
ՄԻԱՎ վարակով հիվանդի կամ ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ դրական անձի հետ ոչ մասնագիտական կոնտակտ ունեցածներ	24	22	-	-	-	-
Հետազոտված երեխաներ այդ թվում՝	749	1 061	-	7	-	3
ՄԻԱՎ վարակ ունեցող մայրերից ծնվածներ	39	52	-	4	-	3
կլինիկական ցուցումներով հետազոտվածներ	710	1 009	-	3	-	-
Այլ	1 704	1 383	8	10	1	-
Ընդամենը	46 577	22 223	167	300	74	143

ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ հետազոտված օտարերկրյա քաղաքացիների թվաքանակն ըստ սեռի, 2018թ. հունվար-հունիս

մարդ

	Հետազոտվածներ		ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ դրական		ՄԻԱՎ վարակ	
	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ
Սեռական հարաբերություն ունեցածներ այդ թվում՝	3	3	1	2	1	2
ՄԻԱՎ վարակ ունեցողի կամ շճադրականի հետ անհայտ կարգավիճակով անձի հետ	3	1	1	-	1	-
Հոմո և բիսեքսուալներ	-	2	-	2	-	2
Դոնորներ	-	3	-	2	-	2
Դոնորներ	-	1	-	-	-	-
Հղիներ (հղիության ընթացքում առաջին անգամ հետազոտվածներ)	25	X	-	X	-	X
նրանցից՝ 15-24 տարեկան	15	X	-	X	-	X
Զինծառայողներ	-	1	-	-	-	-
Կլինիկական ցուցումներով հետազոտված մեծահասակներ այդ թվում՝	216	56	1	10	-	6
տուբերկուլյոզով հիվանդներ այլ	3	7	1	3	-	1
Անանուն հետազոտվածներ	213	49	-	7	-	5
Հետազոտված երեխաներ այդ թվում՝	24	31	-	3	-	-
ՄԻԱՎ վարակ ունեցող մայրերից ծնվածներ	4	4	-	-	-	-
կլինիկական ցուցումներով հետազոտվածներ	1	-	-	-	-	-
Այլ	3	4	-	-	-	-
Ընդամենը	14	35	-	-	-	-
	286	134	2	17	1	10

ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ հետազոտությունների քանակն ու հետազոտվածների թվաքանակն ըստ քաղաքացիության, 2018թ. հունվար-հունիս

	Կին	Տղամարդ	Ընդամենը
Հետազոտությունների քանակը, միավոր	47 743	23 337	71 080
այդ թվում՝			
ՀՀ քաղաքացիների	47 457	23 170	70 627
օտարերկրյա քաղաքացիների	286	167	453
Հետազոտվածների թվաքանակը, մարդ	46 863	22 357	69 220
այդ թվում՝			
ՀՀ քաղաքացիների	46 577	22 223	68 800
օտարերկրյա քաղաքացիների	286	134	420